

MUITŲ TEISĖ

praktikams

Nr. 92
2021 sausis

Prekyba su JK: Kas yra eksportuotojo registracijos Nr.?

EK gairė dėl mažaverčių siuntų muitinės formalumų

Apsauginių veido kaukių tarifinis klasifikavimas

Išimtinė teisė platinti prekes ir muitinė vertė

Muitinio įvertinimo supaprastinimo ES apžvalga

Deklarantų administracinės atsakomybės ribos

Muitinės sandėliai ir administracinė atsakomybė

Knyga „Tarptautinė prekyba ir muitinė“

3-ios Muitinės praktikų konferencijos apžvalga

Leidinio turinys

TEISINĖS IR KITOS AKTUALIJOS

LR teisinės aktualijos: sausis 2021

ES aktualijos: sausis 2021

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Apsauginių tekstilinių veido kaukių tarifinis klasifikavimas

Virginija Dordzikienė, Muitų politikos skyriaus vyr. specialistė, Muitinės departamentas

Naujų EK gairių dėl mažaverčių siuntų importo ir eksporto formalumų bei PVM e-prekybos paketo apžvalga

Milda Stravinskė, Valdybos narė, Muitinės praktikų asociacija

ES ir JK LPS: Kas yra eksportuotojo registracijos Nr.? (2 dalis)

Enrika Naujokė, Direktorė, UAB "Muita"

Muitinio įvertinimo supaprastinimo Europos Sąjungoje apžvalga

Europos Komisijos Mokesčių ir muitų sąjungos generalinis direktoratas (GD TAXUD)

Deklarantų administracinės atsakomybės ribos: besikeičianti teismų praktika

Dr. Gediminas Valantiejus, Advokatas, Advokatų profesinė bendrija "iLAW"

TEISMŲ PRAKTIKA

ESTT taikiklyje – kompensacijos už išimtinę teisę platinti prekes įtraukimas į prekių muitinę vertę

Monika Bielskienė, Advokatė, Advokatų profesinė bendrija WALLESS

Muitinės sandėliai: administracinės atsakomybės praktinio taikymo ypatumai

Dr. Gediminas Valantiejus, Advokatas, Advokatų profesinė bendrija "iLAW"

ĮDOMU

Tarptautinė prekyba ir muitinė – knygos skaitytojo atsiliepimai

3-ioji Muitinės praktikų konferencija: Gerai tiekimo grandinei – geri muitinės formalumai!

Asmenų, pageidaujančių teikti atstovavimo muitinėje paslaugas, mokymo kursai

Video kursas bus parengtas

2021.03.31

Registruojantis iki šios datos taikoma

100 Eur nuolaida!

www.customsclearance.net/lt/learning-paths/atstovo-muitineje-kursai
Kontaktai pasiteiravimui: lcpa@lcpa.lt, +370 664 26393

Redaktorės žodis

Sveiki,

Nauji metai atnešė puikių pokyčių. Sudaryta leidinio redakcinė kolegija, apie jos narius - kitame puslapyje. Stengsimės, kad Jus pasiektų dar naudingesnės muitinės srities žinios!

„Karšta“ tema išlieka ES-JK prekyba ir 0% muitų taikymas, tęsiame straipsnių ciklą. Tačiau artėja dar didesni – vertinant išaugsiantį muitinės deklaracijų skaičių – pokyčiai. Kviečiame skaityti Europos Komisijos gairių dėl mažaverčių siuntų importo ir eksporto formalumų apžvalgą, kurioje taip pat akcentuojama, kokių aiškinimų ir teisinių nuostatų dar pasigenda siuntas gabenančios ir jas deklaruojančios įmonės.

Klausimas prekių klasifikavimo tema: ką bendro turi standartas EN 14683:2019 (medicininės veido kaukės) ir muitinė? Sužinokite, kad standartai lemia apsauginių tekstilinių veido kaukių klasifikavimą. Vertės tema gilinamės į muitinio įvertinimo supaprastinimą ir apžvelgiame Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje dėl kompensacijos už išimtinę teisę platinti prekes įtraukimo į prekių muitinę vertę.

Kokios yra deklarantų administracinės atsakomybės ribos? Skaitykite apie besikeičiančią Lietuvos teismų praktiką bei aktualios bylos dėl muitinės sandėlio veiklos pažeidimo apžvalgą.

Rasite ir daugiau informacijos. Jūsų nuomonė, temų pasiūlymai visuomet laukiami, parašykite mums muita@muita.lt

Įdomaus ir naudingo skaitymo!

Enrika Naujokė

REDAKCIINĖS KOLEGIJOS NARIAI

Enrika Naujokė yra muitinės tarpininkų įmonės UAB „Muita“, kuri leidžia leidinį „Muitų teisė praktikams“, vadovė.

Suakopusi ilgametę darbo patirtį muitinės srityje (transporto, gamybos, muitinės tarpininkų įmonėse), Enrika teikia konsultacijas ir veda mokymus. UAB „Muita“ yra Pasaulio muitinių organizacijos Akademijos mokymų distributorius.

Paieška, kaip padėti tarptautiniam verslui patogiausiu būdu rasti ir įgyti reikiamas muitinės srities žinias, paskatino Enriką tapti www.customsclearance.net platformos bendrąjūrėja.

Enrika yra Muitinės praktikų asociacijos vadovė ir asociacijų Vokietijoje Aussenwirtschaftsrunde e.V. ir EFA Europäisches Forum für Aussenwirtschaft, Verbrauchsteuern und Zoll E.V. narė. Muitinės srities žinias gilino studijuodama AWA Aussenwirtschafts-Akademie GmbH, Vokietija.

Dr. Gediminas Valantiejus yra APB „iLAW“ advokatas, Mykolo Romerio universiteto Viešojo valdymo ir verslo fakulteto ES mokesčių ir muitų teisės srities dalykų lektorius bei Mykolo Romerio universiteto Teisės mokyklos vyriausiasis mokslo darbuotojas.

Gediminas parengė ir 2019 m. apgynė teisės mokslo krypties disertaciją muitų teisinio reguliavimo Europos Sąjungoje tematika, taip pat yra monografijos muitų teisės tema („Muitų teisinis reguliavimas“ (2020)) bei įvairių praktinių ir mokslinių straipsnių mokesčių ir muitų teisės temomis autorius.

Pagrindinės specializacijos - tarptautinė ekonominė ir prekybos teisė, ES ir nacionalinė muitų (muitinės) teisė, tarptautinės prekybos apmokestinimo klausimai, mokestiniai ir kiti ginčai su muitine.

Milda Stravinskė - Muitinės praktikų asociacijos valdybos narė, AB Lietuvos pašto Tarptautinio verslo departamento projekto vadovė.

Milda įmonėje yra atsakinga už su muitinės veikla susijusius klausimus (AEO priežiūra, muitinės tarpininkavimo paslaugos tobulinimas, Importo kontrolės sistemos (ICS2) diegimas, pažangių pašto sprendimų paieška).

Milda yra įgijusi viešojo administravimo (muitinių administravimo specializacijos) magistro kvalifikacinį laipsnį, turi 15 metų darbo patirties Muitinės departamente prie LR finansų ministerijos, specializavosi muitinio įvertinimo, kontroliuojamųjų sandorių kainodaros, elektroninės prekybos priežiūros srityse, stažavosi Europos Komisijos Mokesčių ir muitų sąjungos generaliniame direktorate (DG TAXUD), atstovavo Lietuvos muitinei įvairiose Europos Sąjungos institucijų ekspertų grupėse ir Pasaulio muitinių organizacijos komitetuose bei tarptautiniuose projektuose.

Monika Bielskienė, APB „WALLESS“ advokatė.

Monika dirba mokesčių ir muitų atitikties srityje, atstovauja klientams mokestiniuose patikrinimuose ir ginčiuose, veda išorinius bei vidinius mokymus PVM ir muitų klausimais.

Pagrindinės specializacijos sritys – muitinė vertė ir jos tikslinimas, 0 proc. PVM taikymas. Monika turi muitinės tarpininko atstovo kvalifikaciją.

LR teisinės aktualijos: sausis 2021

Adobe Stock

2020.12.29-2021.01.29 aktualijų sritys: intrastato statistinių ataskaitų pildymas, muitinės įstaigų teikiamų papildomų paslaugų ir jų įkainių sąrašas, leidimų taikyti tikslinio naudojimo ir perdirbimo specialiąją procedūrą išdavimas, muitinės įstaigų klasifikatorius, muitinės elektroninių paslaugų teikimo taisyklės, vidaus kontrolės įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašas.

Lietuvos statistikos departamentas ir Muitinės departamentas

2021.01.15 [įsakymu Nr. Nr. DJ-18/1B-13](#) pakeistas Intrastato statistinių ataskaitų statistinių formuliarių pildymo, pateikimo ir priėmimo taisyklių 26.18 papunktis ir išdėstytas taip: „26.18. Išvežimo ataskaitos 8 langelyje „Šalis gavėja“ įrašomas paskutinės žinomos paskirties šalies, į kurią prekė išgabenta iš Lietuvos Respublikos teritorijos, dviejų raidžių kodas, vadovaujantis 2020 m. spalio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1470 dėl šalių ir teritorijų nomenklatūros, taikomos Europos tarptautinės prekybos prekėmis statistikai, ir kitos verslo statistikos geografinio suskirstymo I priedu „Europos tarptautinės prekybos prekėmis statistikos šalių ir teritorijų nomenklatūra“ (toliau – Šalių ir teritorijų nomenklatūra)“. Įsakymas įsigalioja 2021.02.01.

Muitinės departamentas

2021.01.27 [įsakymu Nr. 1B-54](#) pakeistas Muitinės įstaigų teikiamų papildomų paslaugų ir jų įkainių sąrašas, patvirtintas 2001.01.25 įsakymu Nr. 62 „Dėl Muitinės įstaigų teikiamų papildomų paslaugų ir jų įkainių sąrašo ir Mokėjimo už muitinės įstaigų teikiamas papildomas paslaugas taisyklių patvirtinimo“. Įsakymas įsigalioja 2021.01.29.

2021.01.25 [įsakymu Nr. 1B-44](#) pakeistas 2016.04.28 įsakymas Nr. 1B-344 „Dėl leidimų taikyti tikslinio naudojimo ir perdirbimo specialiąją procedūrą išdavimo taisyklių patvirtinimo“. Įsakymas įsigalioja 2021.01.27.

2021.01.19 [įsakymu Nr. 1B-27](#) pakeistas Muitinės įstaigų klasifikatorius, patvirtintas 2009.06.25 įsakymu Nr. 1B-351 „Dėl Muitinės įstaigų klasifikatoriaus patvirtinimo“. Įsakymas įsigalioja 2021.01.25.

2021.01.11 [įsakymu Nr. 1B-8](#) pakeistas Muitinės elektroninių paslaugų teikimo taisyklių, patvirtintų 2017.03.24 įsakymu Nr. 1B-234 „Dėl Muitinės elektroninių paslaugų teikimo taisyklių patvirtinimo“, 1 priedas. Papildomai įtraukti šie punktai: 8. Prašymų suteikti Registruotojo eksportuotojo (REX) statusą teikimas ir su REX statuso suteikimu susijusių duomenų valdymas; 9. Prašymų suteikti muitinės leidimus Muitinės leidimų sistemos priemonėmis teikimas ir su jų suteikimu susijusių duomenų valdymas. Įsakymo punktai įsigalioja 2021.01.25 ir 2021.03.30.

2020.12.31 [įsakymu Nr. 1B-1069](#) patvirtintas Vidaus kontrolės įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašas. Įsakymas įsigalioja 2021.01.08.

ES aktualijos: sausis 2021

Photo by Bence Balla-Schottner on Unsplash

Mėnesio apžvalga su muitinės sritimi susijusių teisės aktų ir pranešimų, paskelbtų ES oficialiajame leidinyje, taip pat informacijos, kurią skelbia Europos Komisija ir Pasaulio muitinių organizacija.

Aktualijos: Tarptautinė muitinės diena; SS nomenklatūros 2022 redakcijos pakeitimai; ES leidimų mechanizmas eksportuoti COVID-19 vakcinas; ES ir JK prekyba: prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas, reglamentai dėl pareiškimų apie prekių kilmę surašymo ir dėl grėsmės nekeliančių prekių nustatymo; REX sistemos taikymas; EVLPA: Vietname nustatoma kumuliacijos galimybė su Pietų Korėjos kilmės audiniais; ir daugiau!

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Video mokymas
Bendrosios aiškinimo taisyklės (BAT)

Parengė: customsclearance.net

www.customsclearance.net/lt

1 BAT | Prekių klasifikavimas turi būti nustatomas pagal pozicijų pavadinimus bei skyrių ir skirsnių pastabas.

	0806 Vynuogės, šviežios arba džiovintos
	0806 10 – Šviežios: 00 – – Valgomųjų vynuogių veislės

1–4 BAT turi būti taikomos eilės tvarka. Todėl šis mokymas pradeda nuo 1-osios BAT ir lengvai suklasifikuoja. Pirmiausia randa pavadinimą pozicijos pavadinime.

~4 min

Virginija Dordzikiene
Muitų politikos skyriaus vyr. specialistė
Muitinės departamentas

Apsauginių tekstilinių veido kaukių tarifinis klasifikavimas

Atsižvelgiant į besitęsiantį viruso, sukeliančio COVID-19 pandemiją, plitimą, ES valstybėse narėse išaugo ir tebeauga apsaugos priemonių paklausa ir importo apimtys, o tai didina tiek muitinės tarpininkų, tiek ir muitinių darbo krūvį. Siekiant palengvinti ir pagreitinti tokių prekių muitinių įforminimą bei sudaryti galimybes tikslesniems statistiniams duomenims surinkti, įvestos naujos TARIC subpozicijos, atitinkančios išsamesnes skirtingų apsauginių veido kaukių charakteristikas. Taip pat apžvelgiame standartus, kurie nustato reikalavimus tokioms prekėms.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Video mokymas
**Prekių tarifinis klasifikavimas:
aktualūs PMO ir ES sprendimai,
KN 2020**

Parengė: Eglė Pučkuvienė, Virginija Dordzikiene

*Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentai
kruvių prekių tarifinio klasifikavimo*

*departamento
politikos skyriaus
sektorių
Dordzikiene*

www.customsclearance.net/lt

98.99 € | ~6 h

Milda Stravinskė
Valdybos narė
Muitinės praktikų asociacija

Naujų EK gairių dėl mažaverčių siuntų importo ir eksporto formalumų bei PVM e-prekybos paketo apžvalga

Straipsnyje pateikiama Europos Komisijos (EK) gairių dėl mažaverčių siuntų importo ir eksporto formalumų apžvalga ES ir nacionalinių teisės aktų ir formuojamos praktikos kontekste, akcentuojant bendrai, kokių aiškinimų ir teisinių nuostatų siuntas gabenančios ir jas deklaruojančios įmonės pasigenda, kokias galimas grėsmes praktikoje įžvelgia. Pabrėžiami šiam verslo sektoriui rūpimi klausimai dėl prekes muitinei pateikiančiam asmeniui atsirandančios prievolės mokėti importo PVM, neatsižvelgiant į tai, ar importo PVM buvo faktiškai surinktas iš asmens, kuriam skirtos prekės (Specialiosios importo PVM deklaravimo ir mokėjimo procedūros taikymo atvejis), taip pat dėl mažaverčių siuntų atžvilgiu įformintų muitinės deklaracijų pripažinimo negaliojančiomis praktikos. Čia pat keliami klausimai dėl EK diegiamos išankstinio importo mokesčių surinkimo schemos patikimumo – kiek saugūs gali jaustis IOSS (Import One Stop Shop) schemos dalyviai (pirkėjai, pardavėjai, deklarantai).

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

E-LEARNING FOR PRACTITIONERS
CUSTOMS CLEARANCE MADE CLEAR

Video mokymas
E-komercijos iššūkiai nuo 2021 m.

Parengė: Muitinės praktikų asociacija

veiklos srity

www.customsclearance.net/lt **48.99 € | ~50 min**

Enrika Naujokė
Direktorė
UAB „Muita“

ES ir JK LPS: Kas yra eksportuotojo registracijos Nr.? (2 dalis)

Apžvelgėme, ką turi atlikti ES eksportuotojas, kad gautų eksportuotojo registracijos numerį nurodymui pareiškime apie prekių kilmę ([1 dalis](#)) ir tęsiame temą atsakydami į šiuos klausimus: Kokį eksportuotojo registracijos numerį nurodo Jungtinės Karalystės eksportuotojai? Kas apskritai gali būti ES arba JK eksportuotoju? Kokie yra komerciniai dokumentai, kuriuose gali būti surašomas pareiškimas apie prekių kilmę?

[Skaitkite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Registracija į vebinarą: https://akademija.vz.lt/brexit/?utm_source=muita.lt&utm_medium=banner&utm_campaign=brexit-vebinaras

Europos Komisijos Mokesčių
ir muitų sąjungos generalinis
direktoratas (GD TAXUD)

Muitinio įvertinimo supaprastinimo Europos Sąjungoje apžvalga

ES sandorio vertės metodo „supaprastinimas nustatant prekių muitinės vertės sumų dalį“, leidžia vykdytojams išvengti dviejų žingsnių deklaravimo naštos (papildomos deklaracijos, sekančios po supaprastintos deklaracijos, teikimo) ir nedelsiant užpildyti muitinio vertinimo deklaracijas tais atvejais, kai nėra importo muitų surinkimo rizikos. Tokie supaprastinimai, augant vertės elementų, tokių kaip honorarai ar komisiniai, kurių importo metu neįmanoma įvertinti, skaičiui, tampa vis aktualesni.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

E-LEARNING FOR PRACTITIONERS
**CUSTOMS
CLEARANCE
MADE CLEAR**

Video mokymas
**Muitinis įvertinimas: ką apie tai turėtų
žinoti atsakingų skyrių darbuotojai?**

Parengė: Bertrand Rager

Antanas (Pardavimų vadovas)
Laima (Importo-eksporto asistentė)

www.customsclearance.net/lt

38.99 € | ~20 min

Dr. Gediminas Valantiejus
Advokatas
Advokatų profesinė bendrija "iLAW"

Deklarantų administracinės atsakomybės ribos: besikeičianti teismų praktika

Straipsnyje aptariame pastarųjų metų (2019 – 2020 m.) Lietuvos teismų praktiką administracinių nusižengimų atsakomybės bylose, kuriose išaiškintos deklaranto (fizinio asmens, pildančio muitinei teikiamus dokumentus (deklaracijas, pranešimus)), kaip nusižengimo subjekto, atsakomybės sąlygos ir ribos bei atvejai, kada deklarantas nelaikomas kaltu dėl muitų (muitinės) teisės aktų pažeidimų padarymo. Be to, straipsnyje pateikiami konkrečių praktinių situacijų, kuriose buvo pripažinta, jog, net ir netinkamai užpildžius muitinės deklaracijas, deklaranto administracinė atsakomybė nekyla, bei pristatomi teismų praktikos pokyčiai vertinant deklarantų kaltę ir griežtinantys reikalavimus muitinei, vertinančiai tokio pobūdžio veikas.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Monika Bielskienė
Advokatė
Advokatų profesinė bendrija "WALLESS"

ESTT taikiklyje – kompensacijos už išimtinę teisę platinti prekes įtraukimas į prekių muitinę vertę

Europos Sąjungos Teisingumo Teisme (ESTT) – dar vienas sprendimas, susijęs su muitine verte ir sandorio kainos tikslinimo elementais. Šį kartą teismas analizavo kompensacijos, mokamos už išimtinę teisę platinti prekes nustatytoje teritorijoje, teisinę reikšmę. Remdamasis nacionalinio teismo pateiktu situacijos vertinimu, ESTT pripažino, kad kompensacija buvo būtinoji prekių pardavimo sąlyga, todėl turi būti traukiama į muitinę vertę. Tuo tarpu tai, kad kompensacija buvo nustatyta atskira (ne pirkimo-pardavimo) sutartimi ir galiojo tik ribotą 4 metų laikotarpį tokios išvados nekeičia.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Dr. Gediminas Valantiejus
Advokatas
Advokatų profesinė bendrija „iLAW“

Muitinės sandėliai: administracinės atsakomybės praktinio taikymo ypatumai

Administracinių nusižengimų kodekso (ANK) 215 straipsnio 2 dalis numato bendro pobūdžio reikalavimą, kad administracinę atsakomybę užtraukia reikalavimų dėl veiklos laisvosiose zonose, muitinės sandėliuose, laikinojo saugojimo vietose pažeidimas. Teismų ir muitinės veiklos praktikoje, taikant šią nuostatą ir nustatant šio administracinio nusižengimo padarymą, dažnai kyla klausimų, kokių konkrečių reikalavimų ir juos nustatančių normų pažeidimas užtraukia atsakomybę pagal minėtą ANK straipsnį. Šiame straipsnyje, nagrinėjant aktualią teismų praktiką, apžvelgiami ANK 215 straipsnio 2 dalies nuostatų praktinio taikymo ypatumai bei nagrinėjama kokie veiksmai (ir kada) laikytini veiklos muitinės sandėliuose pažeidimais.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

E-LEARNING FOR PRACTITIONERS
CUSTOMS CLEARANCE MADE CLEAR

Video mokymas
Administracinė atsakomybė už muitų teisės aktų pažeidimus: atskiros nusižengimų rūšys (V dalis)

Parengė: dr. Gediminas Valantiejus

78.99 € | ~1 h 20 min

www.customsclearance.net/lt

...muitinės sandėlių,
...ojimo vietų steigimo
...idimas (ANK 215 str.)

...ias – PAVYZDYS (Kauno apylinkės
...andžio 16 d. nutarimas Nr. A8-949-

...muitinės sandėlio (Jonavos terminuot
...damas atsakingas už muitinės san
...omų prekių apskaitos tvarkymą (la
...B „(-)“ generalinio direktoriaus įs
...muitinės sandėlio darbo laiko pabaigus
...porto deklaracijoje muitinio sandėliavimo
...deklaruoatų prekių į muitinės sandėlio

...kaltu padarius Lietuvos Respublikos
...nusižengimų kodekso 215 straipsnio 3
...administracinį nusižengimą.

Tarptautinė prekyba ir muitinė – knygos skaitytojo atsiliepimai

Dr. Karlis Ketners, profesorius, dirbantis BA School of Business and Finance, Ryga, Latvija, pasidalino atsiliepimu apie neseniai perskaitytą knygą pasaulinės prekybos ir muitų tema.

Kai pradėjau ruošti tarptautinės mokesčių teisės paskaitoms, ieškojau knygos, kuria remiantis būtų galima paaiškinti muitų klausimus ir reglamentavimą ne teisininkams (finansų studijų studentams). Laimei, IBFD knygų kolekcijoje radau puikią knygą, skirtą pasaulinės prekybos ir muitinės temai „[Global Trade and Customs: A practical Comparison of Major Jurisdictions](#)“, kurią parengė redaktorius Zsolt Szatmári.

Ši knyga užpildė tarptautinių leidinių rinkoje buvusią spragą muitinės ir pasaulinės prekybos klausimais. Tarptautinio verslo sritis yra įdomi ir tuo pat metu sudėtinga, o knyga padeda mano studentams paaiškinti šią daugialypę temą. Esu įsitikinęs, kad ši knyga yra puikus pirmasis žingsnis kelionėje po tarptautinės prekybos ir muitinės pasaulį bei tiekimo grandinei taikomą reguliavimą.

Praktikams naudingos teorinės knygos dalys apie tarptautinių organizacijų veiklą muitinės srityje, taip pat paaiškinami tarptautiniai instrumentai, tokie kaip ATA konvencija, Stambulo konvencija ir TIR konvencija. Lyginamiesiems tyrimams naudinga, kad knygoje rašoma apie tuos pačius įvairių šalių (Europos Sąjungos, Jungtinių Valstijų, Brazilijos, Indijos, Pietų Afrikos, Japonijos, Pietų Korėjos ir Singapūro) reguliavimo aspektus.

Daugiau apie knygą - redaktoriaus įžvalgas tiek apie pačios knygos rengimą, tiek apie jos turinį - skaitykite anglų kalba straipsnyje „[Global trade and customs – a journey around the world of customs](#)“, publikuotame [Customs Compliance & Risk Management Journal for Practitioners in Europe No 6](#).

Knygą su žemiau pateikiama nuolaida galite įsigyti šioje nuorodoje <https://www.ibfd.org/IBFD-Products/Global-Trade-and-Customs>

**LEIDINIO „MUITŲ TEISĖ PRAKTIKAMS“
SKAITYTOJAMS NET 20 %
NUOLAIDA KNYGAI
"GLOBAL TRADE AND CUSTOMS"**

**GALIOJA: NUO VASARIO 1 D. IKI KOVO 1 D.
NUOLAIDOS KODAS: BP_GTC**

Editor: Zsolt Szatmári

Global Trade and Customs:
A Practical Comparison
of Major Jurisdictions

IBFD

3-ioji Muitinės praktikų konferencija: Gerai tiekimo grandinei – geri muitinės formalumai!

Photo by David Laws on Unsplash

2020 m. gruodžio 10 d. vyko 3-ioji Muitinės praktikų konferencija, kurioje skaityti pranešimai teisinių aktualijų, Brexit, lengvatinės prekių kilmės, importo/ eksporto PVM ir patikrinimų po įforminimo temomis. Apžvelgiame pranešimus, pranešėjų pasidalintas kai kurias įžvalgas ir keltus klausimus (daugumą čia pateikiamų apžvalgų parengė patys pranešėjai) bei kviečiame peržiūrėti dominančių pranešimų įrašus. Sekanti, 4-oji konferencija, planuojama gegužę.

Vienas Muitinės praktikų asociacijos tikslų yra kurti tarptautinius ryšius, skatinti apsikeitimą žiniomis bei gerąją praktiką muitinės srityje ir megzti verslo kontaktus, todėl bendradarbiaujame su kitų šalių asociacijomis. Kiekvienoje konferencijoje kviesime vis kitos šalies asociaciją trumpai prisistatyti. Ši konferencija buvo rengiama „Brexit išvakarėse“ ir esame dėkingi, kad Jungtinės Karalystės asociacijos ACITA valdybos narys Dinesh Unadkat priėmė pakvietimą.

Dinesh Unadkat, kuris per savo ilgą karjerą muitinės srityje matė tiek JK įstojimą į Europos Sąjungą, tiek dabar – išstojimą, prisistatymo metu pabrėžė, kad tai, kas įvyko (Brexit), nepakeisime, svarbiausia - kuo glaudžiau bendradarbiauti visoje tiekimo grandinėje keičiantis žiniomis ir patirtimi, kad kuo greičiau prisitaikytume prie atsiradusių muitinės formalumų. Nes, kaip taikliai sakoma: „Neturėsite geros tiekimo grandinės, jeigu neturėsite gerų muitinės formalumų“ (angl. „There is no good supply chain without good customs“).

TEISINĖS AKTUALIJOS IR JŲ ĮTAKA VERSLUI

„Prekiaujate su Jungtine Karalyste? Praktiniai muitinės formalumų aspektai nuo 2021.01.01“, Enrika Naujokė, UAB „Muita“ direktorė ir Dinesh Unadkat, J.D. Consultants Ltd. direktorius

Pranešėjai pabrėžė, kad nepriklausomai nuo to, ar bus sudarytas laisvosios prekybos susitarimas, atsiras muitinės formalumai. Pranešime apžvelgta, kaip planuoti muitinės formalumus ir vykimą per „išmaniuosius“ pasienius, kaip pasirinkti muitinės tarpininką, atkreiptas dėmesys į T1 ir T2 deklaracijų naudojimo atvejus ir ypatingai - į tinkamą tranzito procedūros užbaigimą elektroninėse muitinės sistemose. Netinkamo užbaigimo atveju gali kilti daug rūpesčių, nes norint išvengti mokestinės skolos atsiradimo, privaloma įrodyti tranzito procedūros užbaigimą pateikiant muitinės patvirtintą dokumento - procedūros užbaigimo įrodymo arba išvykimo iš ES įrodymo - kopiją (arba originalą, žr. Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros 51 str.), kurią gauti gali būti sudėtingas ir ilgas procesas. [Žiūrėti pranešimą.](#)

„Tiekimo grandinės iššūkiai – konfliktiniai mineralai“, dr. Aušra Bieliūnienė, UAB „Thermo Fisher Scientific Baltic“ importo/ eksporto vyriausioji koordinatore

Ištekčiai žemėje pasiskirstę netolygiai ir skirtingu istoriniu laiku vienoms žaliavoms yra didesnis poreikis nei kitoms.

Būtent šios abi sąlygos ir suponuoja konfliktines situacijas, karštus taškus, konfliktines zonas. „Mineralinių išteklių problema“ susijusi su būtina sąlyga, kad mineraliniai ištekliai būtų priimtinaai eksploatuojami socialiniu ir gamtosauginiu požiūriu.

Europos parlamentas ir Taryba 2017 m. gegužės 17 d. priėmė reglamentą (ES) 2017/821, kuriuo nustatė alavo, tantalio, volframo, jų rūdų ir aukso iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų Sąjungos importuotojų prievolę dėl išsamaus tiekimo grandinės patikrinimo. Šis reglamentas įsigaliojo nuo 2017 m. birželio 08 d., bet Sąjungos importuotojams jis bus taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. Juo siekiama užtikrinti skaidrumą ir tikrumą, susijusį su ES importuotojų pirkimo iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų praktika. [Žiūrėti pranešimą.](#)

„Reikalavimų, taikomų muitinės deklaracijų duomenų elementams, pokyčiai“, Rūta Petkevičiūtė, Muitinės departamento Muitų politikos skyriaus vyriausioji specialistė

Įgyvendinant Sąjungos muitinės kodeksą, pagal kurį informacijos mainai tarp ekonominės veiklos vykdytojų ir muitinių vykdomi naudojantis elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis, ilgą laiką naudota Bendrojo administracinio dokumento pildymo instrukcija pakeista Muitinės ir reeksporto deklaracijų, pateikiamų elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis ir raštu, surašymo taisyklėmis, patvirtintomis Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2020 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 1B-810.

Taisyklės parengtos remiantis su Sąjungos muitinės kodeksu susijusių Europos Komisijos deleguotųjų ir įgyvendinimo reglamentų nuostatomis, reglamentuojančiomis elektroninių ir popieriuje surašytų muitinės ir reeksporto deklaracijų, įskaitant mažos vertės siuntų ir paštu atsiunčiamų prekių deklaracijas, taip pat deklaracijų, pateikiamų įtraukimo į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus būdu, duomenų pateikimo tvarką. Svarbus pasikeitimas - taisyklėse pateikti deklaracijų duomenų elementų paaiškinimai nebesiejami su Bendrojo administracinio dokumento langeliais ir jų dalimis. [Žiūrėti pranešimą.](#)

LENGVATINĖ PREKIŲ KILMĖ

„Kilmės taisyklių problematika ES prekybos susitarimuose“, Raimondas Ališauskas, tarptautinės prekybos teisės ekspertas, MRU Teisės mokyklos lektorius

Prekių kilmės taisyklės apibrėžia ekonominę prekių „pilietybę“ bei atskiria nacionalines ir užsienio prekes, taikant galiojančią reguliavimą. Prekių kilmės taisyklės skirstomos į lengvatines ir nelengvatines. Lengvatinės prekių kilmės taisyklės yra esminė ES laisvosios prekybos susitarimų dalis, todėl tarptautinėje prekyboje dalyvaujančioms įmonėms būtina žinoti savo prekės kilmę. Pabrėžtina, kad būsimojo ES ir JK ar bet kurio kito laisvosios prekybos susitarimo lengvatos, t.y. sumažinti ar panaikinti muitai, suteikiami tik toms prekėms, kurios atitinka šiame susitarime nustatytas lengvatines prekių kilmės taisykles. [Žiūrėti pranešimą.](#)

„Praktinės klaidos ir situacijos, stebimos Vilniaus teritorinės muitinės“, Rima Zabalevičienė, Vilniaus teritorinės muitinės Tarifų ir muitinio įvertinimo skyriaus viršininkės pavaduotoja

Pranešimo metu pristatytos praktinės situacijos dėl daromų klaidų priimant ir taikant prekių kilmės dokumentus bei ES ir Turkijos muitų sąjungos statusą patvirtinančius dokumentus, importuojant prekes. Pranešėja taip pat atkreipė dėmesį į Europos Komisijos administruojamą Registruotų Eksportuotojų (REX) sistemą, teisinį REX sistemos reglamentavimą, kur ir kaip galima pasitikrinti informaciją apie REX numerio galiojimą ir kas tokius eksportuotojus registruoja Lietuvoje (aktuali prekyboje su Jungtine Karalyste). [Žiūrėti pranešimą.](#)

IMPORTO IR EKSPORTO PVM

„Muitinės procedūros ir apmokestinimas PVM“, Andra Černevičiūtė, Valstybinės mokesčių inspekcijos Teisės departamento Netiesioginių mokesčių skyriaus vedėja

Verslui, vykdančiam sandorius su prekėmis, kurioms įforminta tam tikra muitinės procedūra, yra labai svarbu atkreipti dėmesį kokia procedūra ir kada yra įforminta. Tai yra du pagrindiniai kriterijai, kurie lemia, tokių prekių apmokestinimą PVM, t. y. galima taikyti 0 proc. PVM tarifą ar ne. Pavyzdžiui, laikinojo saugojimo atveju 0 proc. PVM tarifas taikomas, jei laikinas saugojimas forminamas tiekiamoms prekėms arba laikinas saugojimas įformintas prieš tiekimą ir tiekimo metu tebegalioja. [Žiūrėti pranešimą.](#)

„Muitinės procedūros ir PVM sukčiavimas vykdamas prekybą Europos Sąjungoje“, Sandra Gudalienė, Valstybinės mokesčių inspekcijos Kontrolės departamento PVM kontrolės skyriaus vyriausioji specialistė

Pranešėja pradžioje pristatė kas yra PVM sukčiavimas, kaip jis yra vykdomas ir kokia žala gali būti padaroma valstybių

biudžetams. Taip pat paaiškino, kad sukčiavimo PVM dalyviai gali įgyti nesąžiningą pranašumą konkurencingose rinkose, tiekdami prekes mažesne nei rinkos kaina.

Taip pat pranešėja akcentavo, kad prieš sudarant sandorius su naujais verslo partneriais rekomenduojama surinkti informaciją ne tik apie sutarties objektą ir pagrindines sąlygas, bet ir kuo daugiau informacijos apie patį partnerį, tikslu siekti išvengti įtraukimo į sukčiavimą PVM. Pagal teismų praktiką, apmokestinamasis asmuo, kuris žinojo arba turėjo žinoti, kad įsigydamas prekių jis dalyvavo su sukčiavimu PVM srityje susijusiame sandoryje, laikomas sukčiavime dalyvaujančiu asmeniu, neatsižvelgiant į tai, ar perparduodamas šias prekes jis gauna naudą ir šis asmuo gali prarasti teisę į PVM atskaitą, 0 proc. PVM tarifo taikymą ar susidariusios PVM permokos (skirtumo) susigrąžinimą, todėl padariniai gali būti labai reikšmingi. [Žiūrėti pranešimą.](#)

„Praktiniai PVM aspektai importo ir eksporto atvejais. Probleminės situacijos“, Karolina Jogminaitė-Matačienė, PVM konsultantė, UAB KJ & Associates vadovė

Pranešėja aptarė šias problemines sritis ir verslui kylančias rizikas: faktiškai sumokėto PVM susigrąžinimas; importo PVM ataskaitos panaikinimas importo PVM įskaitymo atveju; 0 % PVM tarifo panaikinimas eksporto atveju. Pažymėjo, kad verslo atstovai tikisi, jog muitinės tarpininkai informuos apie galimas rizikas dėl PVM, tačiau muitinės tarpininkai ne visuomet žino PVM „subtilybes“. Atkreipė dėmesį, kad praktinės situacijos rodo, jog tam tikrais atvejais VMI ir muitinės pozicijos išsiskiria, nors toje pačioje situacijoje abiejų institucijų nuomonė turėtų būti vieninga.

TENDENCIJOS PAŽEIDIMŲ IR KITOSE SRITYSE

„Muitinės auditas Europos Sąjungoje ir Lietuvoje“, Jolanta Diktanienė, Muitinės departamento Ūkio subjektų patikrinimo skyriaus vyriausioji specialistė

Ar žinote, kad vadovaujantis Europos Sąjungos muitinės kodekso 48 straipsniu, net ir praėjus metams, dviems ar trimis po to, kai muitinės formalumai užbaigti, į Jūsų įmonę gali atvykti muitinės auditoriai? Pristatyme apžvelgta, kokios gali būti rizikos sritys, kokius veiksmus Jūsų įmonėje galėtų atlikti auditorius, kokius dokumentus, išrašus iš didžiosios knygos ir kitus apskaitos registrus gali paprašyti pateikti ir pan.

Pranešime akcentuojama, kad atliekant muitinės auditą visų ES valstybių narių muitinėms rekomenduojama vadovautis Europos Sąjungos Muitinės audito vadove pateiktomis rekomendacijomis. Tik tokiu atveju galėtume tikėtis, kad auditas bus atliktas profesionaliai, kokybiškai, išsamiai, kad visose muitinės audito fazėse veiksmai atlikti nuosekliai, laikantis bendrų standartų ne tik skirtinguose regionuose kiekvienoje valstybėje narėje, bet ir visoje ES.

Iš pranešime pateiktos informacijos matyti, kokie aukšti reikalavimai turėtų būti taikomi auditoriams. Jie turi būti ne tik geri rizikos analitikai, daugybės muitinės sričių žinovai, bet ir gerai išmanyti buhalterinę apskaitą, per kurios registrus nustatomi galimi prekių deklaravimo neatitikimai.

Visiems verslininkams, kurių įmonėse bus atliekamas muitinės auditas, norėtųsi perduoti žinią, kad muitinės auditorių pareiga yra ne tik ieškoti pažeidimų, bet ir padėti įmonėms suprasti ir teisingai taikyti ES ir nacionalinius teisės aktus, patarti, pvz., kokios muitinės procedūros ar dokumentai yra naudingiausi įmonės verslui. [Žiūrėti pranešimą.](#)

„VMI ir muitinės patikrinimų santykis: ar institucijų išvados gali išsiskirti?“, Monika Bielskienė, Advokatų profesinė bendrija „WALLESS“, advokatė

Pranešimo tema – ar Valstybinė mokesčių inspekcija ir Muitinės departamentas turi teisę tos pačios PVM įstatymo normos taikymo tikslais skirtingai įvertinti vienos įmonės tuos pačius sandorius bei veiksmus. Pranešime analizuojamas konkretus 42-osios muitinės procedūros taikymo pavyzdys, kai Valstybinė mokesčių inspekcija, atlikusi įmonės patikrinimą, patvirtino 0 proc. PVM tiekimui ES viduje teisingumą, tuo tarpu muitinė, atlikusi paskesnę patikrinimą, paneigė importo PVM lengvatą remdamasi tuo, kad šios 0 proc. PVM tiekimo ES viduje sąlygos neišpildytos. Pranešime analizuojama Muitinės departamento, Mokestinių ginčų komisijos, nacionalinių ir Europos Sąjungos teismų pozicija bei pateikiami pasiūlymai tiek mokesčių administratoriams, tiek verslui, ko galima iš to pasimokyti. [Žiūrėti pranešimą.](#)

„Metinė muitinės veiklos ataskaita verslo akimis“, Tadas Ronkaitis, tiekimo grandinės valdymo ekspertas

Pranešėjas supažindina su kasmet viešai skelbiama Muitinės veiklos ataskaita. Pateikia priežastis kodėl ji yra, kam ši ataskaita skirta, bei kodėl joje formuojamas būtent toks turinys. Taip pat yra trumpai supažindinama su Muitinės strateginiais tikslais, bei jų aktualumu verslui.

Peržvelgus 2019 metų veiklos ataskaitos verslui aktualias dalis yra išreiškiamas rūpestis dėl mažų ambicijų, esamų

rodiklių aktualumo platesniam verslo ratui, akcentuojant jau esamas geras praktikas, kaip Muitinės konsultacinio komiteto veiklą, tačiau nesupažindinant ataskaitos skaitytojų su jo veiklos rezultatais. Keliamas klausimas, ar ataskaita galėtų būti naudingesnė verslo pasauliui. [Žiūrėti pranešimą.](#)

**MUITINĖS
PRAKTIKŲ
ASOCIACIJA**

Norite kurti, keistis ir keisti, kad muitinės formalumai būtų kuo sklandesnės tarptautinės prekybos dalimi? Kartu galime daugiau.

KVIEČIAME JŪSŲ ĮMONĘ TAPTI NARIU!

www.lcpa.lt

VIETA JŪSŲ PASLAUGŲ REKLAMAI ARBA INFORMACIJAI

(DARBO, MOKYMŲ SKELBIMAMS)
GALIMAS IR KITOKIO DYDŽIO FORMATAS

Susisiekite su mumis sales@muita.lt, tel. +370 664 26393

Informacija apie leidinį

„Muitų teisė praktikams“ leidžiamas kartą per mėnesį, iki sekančio mėnesio 5 d. Leidėjas UAB „Muita“, tel. +370 46 257150, el. p. muita@muita.lt.

Redakcinės kolegijos nariai: Enrika Naujokė, UAB „Muita“ direktorė; dr. Gediminas Valantiejus, APB „ILAW“ advokatas; Milda Stravinskė, Muitinės praktikų asociacijos valdybos narė; Monika Bielskienė, APB „WALLESS“ advokatė.

Skaitytojų klausimai

Nerandate informacijos ar atsakymo į klausimą? Susisiekiame su mumis! Paruošime atsakymą ir publikuosime artimiausiuose leidinio numeriuose.

Bendradarbiavimas

Norite leidinyje paskelbti savo straipsnį ar pranešimą? Susisiekiame su mumis! Mielai aptarsime bendradarbiavimo galimybes ir sąlygas.

Prenumerata

Domina nacionalinių muitų teisės aktų pakeitimų apžvalga? Paskaitytumėte ir vieną kitą straipsnį? Prenumeruokite **nemokamą leidinio versiją**, siunčiamą el. paštu pdf formatu.

Jeigu norite skaityti pilną leidinio turinį, įsigykite **metinę „Muitų teisė praktikams“ prenumeratą** (mokamą leidinio versiją). Jums bus ne tik siunčiamas leidinys pdf formatu, bet ir suteikta internetinė prieiga prie visų leidinyje publikuotų straipsnių (nuo 2012 m.).

Prenumeratos forma www.muita.lt/lt/p/leidinys-muitu-teise-praktikams

Atsakomybė už leidinio turinį

Šiame leidinyje pateikta informacija yra bendro informacinio pobūdžio ir negali būti vertinama kaip teisinis patarimas, išvada ar konsultacija. Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su leidėjų nuomone.

Leidinio arba jo straipsnių platinimas, citavimas

2021 © UAB „Muita“. Leidinio **mokama versija**, t. y. leidinio numeris su pilna jame publikuota informacija, yra skirta tik tiems asmenims, kurie jį įsigijo/ gavo teisėtu būdu tiesiogiai iš UAB „Muita“ arba per www.customsclearance.net platformą. Leidinio arba jo straipsnių įsigijimas/ gavimas kitu būdu yra neteisėtas. Leidinio ir jame pateikiamos neviešos informacijos platinimas be UAB „Muita“ rašytinio sutikimo yra draudžiamas ir užtraukia teisės aktuose numatytą atsakomybę. Leidinio **nemokamos versijos** platinimui apribojimai netaikomi.

Cituojant leidinyje publikuotus straipsnius prašome nurodyti straipsnio pavadinimą, autorių ir leidinio numerį, kuriame šis straipsnis buvo publikuotas.